

HALO

Kwidzyn Moje Miasto

www.kwidzyn.pl • instagram: @miasto_kwidzyn

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

OCALIĆ OD ZAPOMNIENIA

Listopad to czas wspomnień i zadumy. Przy współpracy z naszymi czytelnikami przywołujemy sylwetki osób, które na przestrzeni ostatnich 30 lat w szczególny sposób zapisały się w historii naszego miasta.

Więcej: s. 3-16

RÓWNIE WAŻNE

■ Śmieci po nowemu

Od 1 grudnia będziemy segregować nową frakcję odpadów, czyli odpady biodegradowalne.

Więcej: s. 3

■ Pejzaż po bitwie

Opadł już kurz bitewny wyborczej rywalizacji. O wyborach 2019 do Sejmu i Senatu RP.

Więcej: s. 4

■ Mieszkańcy wybrali

Zakończyło się głosowanie w ramach V. edycji Kwidzyńskiego Budżetu Obywatelskiego 2020. Przedstawiamy wyniki.

Więcej: s. 7

■ Pełnoletnie ANIMO

Za nami kolejna, 18 już edycja Międzynarodowego Festiwalu ANIMO Kwidzyn. O naszej sztandarowej imprezie.

Więcej: s. 15

Odwiedzili Kwidzyn...

Fot. Monika Gólschmidt-Czarniak / trojmiasto.pl

Marek Dyjak

– śpiewający hydraulik i autor dziesięciu płyt zagrał w teatrze. Charakterystyczna chryпка w głosie zaczarowała słuchaczy.

Fot. Polstat.pl

Iwona Pavlovic

– olsztynianka i była szczypiornistka, najbardziej kontrowersyjna jurorka „Tańca z Gwiazdami” odwiedziła kwidzyński XX Ogólnopolski Turniej Tańca Sportowego.

Fot. Piotr Porebski / Twój Styl

Lesław Żurek

– charakterystyczny aktor młodego pokolenia, najbardziej znany widzom z serialu „Londyńczycy” odwiedził Kwidzyn ze spektaklem „Bóg Mordu”.

HALO

Kwidzyn
Moje Miasto

ISSN 2545-1715
Nakład: 4000 egz.

Wydawca:

Biblioteka Miejsko-Powiatowa w Kwidzynie
ul. Kościuszki 54
82-500 Kwidzyn
http://biblioteka.ckj.edu.pl

Redakcja:

tel. 55 279 33 50
sekretariat@bibliotekakwidzyn.pl

Redaguje zespół:

Marek Krukowski – redaktor naczelny,
Leszek Sarnowski, Adam Kamiński, Jan Kozłowski

Zdjęcia:

Archiwum Urzędu Miasta Kwidzyn

Druk:

Drukarnia „Bernardinum” Sp. z o.o.
83-130 Pępłin
ul. Biskupa Dominika 11

Skład:

StudioA, tel. 660 185 689
www.facebook.com/fotogniew

Marek Krukowski

Mieszkańców jednego miasta łączy wspólnota doświadczeń. Część ważnych wydarzeń w ich życiu zachodzi w podobnych okolicznościach. Wspólne elementy przenikają ich codzienność. Powtarzają się w niej ich ulubione lokale, ich ulubione miejsca spacerów, ich sposoby spędzania czasu poza pracą i domem. Korzystają z tych samych instytucji samorządowych i lokalnych, prywatnych. Rozmawiając o nich, chwając, ganiąc, w jakiejś mierze wspólnie wypracowują swój stosunek do nich. W podobny sposób wypracowują swoje opinie o tym, co w mieście zachodzi, co się zmienia, co trwa.

Ta wspólnota doświadczeń kształtowana jest choćby przez położenie miasta, jego historyczny rozwój, rozkwit jego infrastruktury. Będzie ona inna dla miasta położonego w górach i inna dla miasta położonego nad morzem. Inna dla miasta z wiekową tradycją i inna dla założonego w efekcie niezbyt dawnych przeobrażeń gospodarczych. Inna dla miasta, które zachowało swoją historyczną substancję i inna dla odbudowanego po wojnie

lub naturalnej katastrofie. Inna dla miasta ze sprawnie działającym samorządem i inna dla takiego, które nie potrafi przystosować się do wyzwań stawianych przez zmieniające się warunki społeczne i gospodarcze.

Jednym z najbardziej znaczących wspólnych elementów doświadczenia mieszkańców jednego miasta są jednak oni sami, bo to ich działania mają największy wpływ na kształt życia w mieście. Mogą to być działania wspólne, podejmowane masowo, jak na przykład wybór władz samorządowych czy głosowanie nad projektami finansowanymi w ramach budżetu obywatelskiego. Ale tę wspólnotę kształtuje też działalność jednostek. Ludzi, których aktywność przejawia się bądź w niestrudzonej pracy społecznej na rzecz miasta, bądź w pracy, która znajduje uznanie u współmieszkańców czy nawet w skali kraju albo świata.

Listopad jest w naszym kraju czasem, w którym dużo myśli poświęcamy ludziom, których nie ma już wśród nas, najczęściej bliskim, ale też innym, tym, którzy odcisnęli w naszym życiu swój ślad. Dlatego w niniejszym numerze chcielibyśmy przypomnieć tych, którzy wywarli szczególny wpływ na życie mieszkańców Kwidzyna. Zapewne każdy z nas, mieszkańców, zetknął się z wieloma z nich, korzystał z ich pasji i dobrej pracy, był przez nich formowany w swoim rozwoju. Poświęćmy im chwilę zadumy, bo może to oni, przez wszystko, co zrobili, byli najlepszym, co nasze miasto nam dało.

30 dni w obrazach

#KWIDZYN_twoje_miasto

▲ **12.10** – Inauguracja roku akademickiego w Powiańskiej Szkole Wyższej.

fol. PSW

fol. Starostwo Powiatowe w Kwidzynie

▼ **15.10** – Starosta Jerzy Godzik nagroził nauczycieli z okazji Dnia Edukacji Narodowej.

► **14.10** – Promocja tomiku wierszy Antoniego Tyndy pt. „Spacerkiem po kwidzyńskich uliczkach”

▼ **16.10** – Wykład pt. „Z dziejów kwidzyńskich zbiorów muzealnych” wygłosił Łukasz Rzepczyński z Zamku w Kwidzynie.

fol. Marcin Skiba Słobicki

fol. Muzeum Zamkowe w Kwidzynie

► **28.10** – Kapitały koncert Leszka Możdżera w ramach Kwidzyńskich Zadaszek Jaz-zowych.

fol. Dominik Staniszeński

Odpady po nowemu

Od 1 grudnia będziemy segregować nową frakcją odpadów, czyli odpady biodegradowalne. Wynika to z wytycznych Ministra Środowiska.

Tekst: Jan Kozłowski
Zdjęcia: Małgorzata Ostaszewska-Rożniata

Przygotowania do odbioru nowej frakcji odpadów trwają od października. Systematycznie dostarczane są ulotki informujące o nowych zasadach segregacji oraz specjalne brązowe pojemniki oznakowane napisem „BIO”. To w nich od 1 grudnia będziemy gromadzić odpady kuchenne ulegające

biodegradacji, które odbierane będą raz w tygodniu.

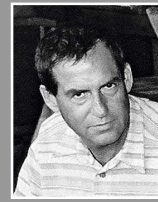
Za dezynfekcję pojemników odpowiadac będzie firma odbierająca nasze śmieci. Od maja do października pojemniki będą czyszczone, nie rzadziej niż raz w miesiącu, a od listopada do kwietnia raz na kwartał.

W listopadzie właścicielom nieruchomości zostanie dostarczony nowy harmonogram odbioru odpadów, w którym podane będą dokładne terminy wywozu poszczególnych rodzajów odpadów. Harmonogram będzie obowiązywał już od 1 grudnia. Od tego też dnia usługę odbioru odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych w naszym mieście, świadczyć będzie firma Przedsiębiorstwo Usług Sanitarnych PUS Sp. z o. o. ❖

**Piotr Halagiera,
Zastępca Burmistrza
Kwidzyna
ds. Rozwoju Miasta**

Właściciele nieruchomości, którzy zagospodarowują odpady kuchenne w przydomowym kompostowniku, prosimy o przekazanie tej informacji do Urzędu Miejskiego.

**MACIEJ
AKLSER
1947-2006**

Najstynniejszy kwidzyński pilot-oblatywacz. Zginął w katastrofie lotniczej pod Poznaniem.

**STANISŁAW
BORTNOWSKI
1935-2014**

Uznany w Polsce nauczyciel akademicki i współzałożyciel Klubu Małej Ojczyzny Kwidzyńskiej.

**EDWARD
BUDYS
1944-2016**

Muzyk, kompozytor. Opiekun i nauczyciel dzieci w zespołach: Motylki, Pinokio, Gracja, Aura, Decyma, Violino, Anons, Duodecyma.

**JADWIGA
BUDZISZ-
BUYNOWSKA
1899-1990**

Malarka, jej twórczości poświęcono wiele wystaw i wernisaży.

**MARIAN
CHODOROWSKI
1952-2011**

Radny Rady Miejskiej w Kwidzynie, zapalony brydżysta, zawodnik i wierny kibic piłki ręcznej.

TAK

- resztki żywności
- obierki z owoców i warzyw
- przeterminowane owoce i warzywa
- skorupki jaj
- fusy po kawie i herbacie

NIE

- kości
- resztek z mięsa, wędlin, ryb
- ziemi
- odpadów płynnych
- odchodów zwierząt

Kwidzyn oddał głos

WIEŚLAW
CHODOROWSKI
1955-2007

Filmoznawca, miłośnik kina, ostatni kierownik kina „Tęcza”.

LESZEK
CZAJKA
1952-2017

Malarz, grafik, kwidzyński „Nikifor”. Uczeń Mieczysława Potrecia.

ANDRZEJ
DEMIDOWICZ
1942-2007

Człowiek, który na drugie imię miał sport. Grał w każdej dyscyplinie, odnosząc sukcesy. Dyrektor Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji.

JAN
DUBAS
1950-2008

Spółecznik, właściciel znanej piekarni, działacz Cechu Rzemiosł Różnych i wielki filantrop piłki nożnej.

ZOFIA
DUDULEWICZ
1909-1997

Harcerka, komendantka szczytu „Quedino”. Nauczycielka w Liceum Pedagogicznym, twórczyni i patronka Kręgu Seniorów „Płomienie”.

Opadł już kurz bitewny wyborczej rywalizacji. W powyborczych studiach wszystkie strony sceny politycznej prezentowały triumfujące postawy. Wszyscy także byli jednej myśli, i ci wygrani i przegrani, że mogło być lepiej. A jak było w Kwidzynie?

Tekst: Leszek Sarnowski
Zdjęcia: Katarzyna Ochlik

W Kwidzynie wygrała Koalicja Obywatelska, na którą głosowało 6477 wyborców (38,67%). Na Prawo i Sprawiedliwość głosowało 5680 wyborców (33,91%). Na Sojusz Lewicy Demokratycznej oddano 2795 głosów (16,69%). Na Konfederację

głosowało 1110 osób (6,63%), a na Polskie Stronnictwo Ludowe 687 (4,10%). Łącznie w naszym mieście oddano 16 749 głosów. Frekwencja wyniosła 59,09% i była wyższa niż w wyborach europejskich (44,07%).

Spośród wszystkich kandydatów KO najwięcej głosów zdobył Piotr Widz, obecny wiceburmistrz, na którego głosowało 3034 osób (18,11 %). To był też najlepszy wynik ze wszystkich kandydatów.

Na liście PiS najwięcej głosów oddano na Kacpra Płażyńskiego – 2272 (13,56%). Kwidzynianin Arwid Żebrowski zdobył na tej liście 1303 głosy (7,78%).

Na liście SLD najwięcej głosów zdobył kwidzynianin Andrzej Śnieg – 1495

(8,93%). Spośród kandydatów Konfederacji najwięcej wyborców głosowało na Michała Urbaniaka – 358 głosów (2,14%), a wśród kandydatów PSL najwięcej głosów oddano na Andrzeja Kobylarza – 193 (1,15%).

Spośród kandydatów, którzy zdobyli najwięcej głosów w naszym mieście, tylko Kacper Płażyński zdobył poselski mandat.

W wyborach do senatu w Kwidzynie triumfował Leszek Czarnobaj (KO), który zdobył 10642 głosy (64,52%). Jego konkurent Kazimierz Janiak (PiS) zdobył 5853 głosy (35,48%). W całym okręgu (Powiśle i Żuławy) Kazimierz Janiak zdobył 34 480 głosów (39,08%), a Leszek Czarnobaj 53771 (60,92%) i po raz trzeci zdobył senatorski mandat. ❖

Na Piotra Widza głosowało najwięcej mieszkańców Kwidzyna.

Leszek Czarnobaj ponownie został wybrany Senatorem RP.

Dynie na rondzie

Nie brakuje wśród nas miłośników i przeciwników święta Halloween, którego niepodważalnie symbolem jest dynia.

Tekst: Adam Kamiński
Zdjęcia: Aleksander Łubiński

Od niedawna możemy zaobserwować mieszkańców, robiących sobie pamiątkowe selfie na rondzie Pod Zegarem, na tle artystycznych piramid, wypełnionych różnymi rodzajami dyni. Do stworzenia ozdób zużyto ponad 300 sztuk tych warzyw. W większości są to niezdatne do spożycia dynie ozdobne. ❖

Mieszkania od ręki

TBS kończy budowę budynku mieszkalno-usługowego, który stanowi uzupełnienie kwartału północno-zachodniego rynku Starego Miasta.

Tekst: Żaneta Grycman
Zdjęcia: Mirosław Gawroński

Prowadzone są już końcowe prace budowlane – powstają frontowa elewacja kamienicy oraz posadzki dziedzińca i garażu podziemnego. Planowany termin zakończenia budowy to koniec listopada. Na początku miesiąca wykonawcy drogi dojazdowej został przekazany plac budowy. Inwestorem jest Miasto Kwidzyn.

Oferta mieszkań dostępna jest na stronie www.tbs.kwidzyn.pl. ❖

Nasi na szklanym ekranie

Lubimy kibicować naszym znajomym i jesteśmy bardzo dumni z sukcesów, jakie odnoszą. A tych w minionym miesiącu nie brakowało. Kiloro mieszkańców Kwidzyna wzięło bowiem udział w znanych w całej Polsce programach telewizyjnych.

Tekst: Adam Kamiński
Zdjęcia: TVP, Polsat, TVN

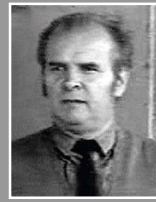
Choć Aga Boryń krótko występowała w programie „Love Island. Wyspa miłości”, dobrze zapamiętana została przez widzów. Piękna kobieta, modelka, uczestniczka wielu konkursów piękności i mody. Wygrała między innymi konkurs Miss Polonia w Austrii. Z wykształcenia Aga jest dziennikarką

i pięknie prezentuje się w obiektywie zarówno aparatu fotograficznego, jak i kamery.

Do rywalizacji o milion przystąpił Dawid Goszczycki, absolwent Uniwersytetu Medycznego w Gdańsku. Znakomita gra w programie „Milionerzy” zaowocowała wygraną w wysokości 40 tysięcy złotych. Rosło serce oglądając Dawida naprzeciw Huberta Urbańskiego.

W ostatnim czasie w programie „Jeden z dziesięciu” udział wzięło kilku przedstawicieli Kwidzyna. Jednym z nich był Marek Szwangruber, który poznał jak kapryśny bywa układ pytań, i że poza wiedzą trzeba mieć także bardzo dużo szczęścia. Ale jak sam twierdzi warto było wziąć udział, aby poznać Tadeusza Sznuka. ❖

**FRANCISZEK
DUŻINKIEWICZ**
1943-2003

Wspaniały działacz i organizator imprez sportowych i kulturalnych.

**ZBIGNIEW
FIGIEL**
1949-2007

Przedsiębiorca, radny Rady Miejskiej w Kwidzynie.

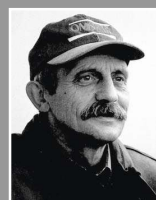
**LECH
FISZKA**
1953-2019

Nauczyciel, przedsiębiorca, restaurator, hotelarz.

**MARIAN
FRANKOWSKI**
1952-2017

Prezes PUS Kwidzyn i Rodła Kwidzyn, sędzia piłkarski i działacz pomorskiego PZPN.

**ZBIGNIEW
FRELEK**
1946-2002

Spółcznik, współzałożyciel Niezależnego Towarzystwa Wędkarskiego, autor artykułów i audycji o tematyce wędkarskiej.

**WIESŁAW
GNITECKI**
1940-1998

Jeden z twórców kwidzyńskiej „Solidarności”, wiceburmistrz Kwidzyna.

Marek Szwangruber

Do udziału w programie namówił mnie mój syn. Wygrałem eliminacje w Gdańsku i już o nich zapomniałem kiedy przyszło zaproszenie na nagranie do Lublina.

Dawid Goszczycki

Udział w programie Milionerzy był moim wieloletnim marzeniem. Próbowałem kilka razy i w końcu się udało. Trzeba walczyć o marzenia. Warto.

ZBIGNIEW
GOSZCZYŃSKI
1917-1998

Doktor nauk medycznych, lekarz, dyrektor szpitala i kierownik pogotowia ratunkowego. Więzień obozów koncentracyjnych.

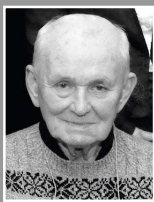
TERESA
GRUDA
1959-2018

Radna Rady Miejskiej w Kwidzynie, przewodnicząca Demokratycznej Unii Kobiet.

IRENA
HALAGIERA
1922-2009

Żołnierz Armii Krajowej, uwielbiana przez swoich uczniów nauczycielka SP2, Honorowy Obywatel Kwidzyna.

HENRYK
HAWLICZEK
1929-2009

Spółecznik, harcerz, nauczyciel, działacz ZNP. Członek Towarzystwa Ziemi Kwidzyńskiej.

FRANCISZEK
HERMANOWICZ
1938-2013

Nasz najstynniejszy kolarz z lat 50-60. Kolarstwem pasjonował się do samego końca.

Tajemnica Biblii Andrzeja Kopernika

W ramach spotkań autorskich Biblioteki Miejsko-Powiatowej kolejnym gościem był **Krzysztof Beśka – prozaik, poeta, autor tekstów piosenek i słuchowisk radiowych.**

Tekst: Adam Kamiński
Zdjęcia: Kamila Malinowska

Podczas spotkania pisarz opowiadał o swoim warsztacie literackim. Pisanie kryminałów to jego ulubione zajęcie, które wykonuje poza pracą zawodową. Akcja jego powieści często opiera się na autentycznych wydarzeniach. Wątek jednej z jego książek „Ornat z krwi” rozgrywa się także w Kwidzynie, w czasie prac archeologicznych, które miały miejsce w naszej katedrze. A rzecz dotyczy poszukiwań przekłętą przez kościół Biblii.

Autor bardzo przystępnie opisuje swoje kryminały retro. Najbardziej znane jego cykle to seria z samowarem – cztery tomy rozgrywające się głównie w ogarniętej wojną Warszawie, oraz seria przygód Stanisława Berga, która ma miejsce w Łodzi. Spotkanie autorskie stanowiło prezentację najnowszej książki autora „Amber Gold” – i wcale nie chodzi tu o słynną

afere, lecz o pewną tajemnicę, którą Stanisław Berg musi wyjaśnić w Koenigsbergu (Królewcu).

Pan Krzysztof zdradził nam też, że marzy o napisaniu książki postapokaliptycznej. Autor pochodzi z naszych stron. Mazury i Warmia to jego domowe pielesze i tu właśnie też swoje kryminalne przygody realizuje jego trzeci znany bohater – redaktor Tomasz Horn. Oprócz „Ornatu z krwi” występuje także w „Konstelacji zbrodni” i „Krypcie Hindenburga”. Na zlecenie IPN z okazji 100 rocznicy odzyskania niepodległości napisał powieść sensacyjno-przygodową „Konsul”.

Po spotkaniu Pan Krzysztof żartobliwie obiecał, że następnym razem do Kwidzyna przyjedzie już po odebraniu Nagrody Nobla. ❖

Noc w bibliotece

Za nami już V edycja **Ogólnopolskiej Nocy Bibliotek!**

Tekst: Karolina Aleksandrowicz
Zdjęcia: Kamila Malinowska

W tym roku po raz pierwszy akcja odbyła się w nowym budynku biblioteki. Zabawa zaczęła się o godzinie 18.00 w sobotę i przez całą noc, aż do 8.00 rana w niedzielę, cała biblioteka należała tylko do noclegowiczów. Było naprawdę wesoło! Przygotowania do nocowania zaczęły się od rozłożenia swoich rzeczy, tj. śpiworów i karimat. Odbyła się też prezentacja przyniesionych przez dzieci ulubionych książek, a także tych, które oddały na wymianę. Następnie odbyły się nocne podchody. Po pierwszych atrakcjach była wspólna kolacja. Z racji tego, że rok 2019 został ogłoszony rokiem Gustawa Herlina-

ga-Grudzińskiego, dzieci wykonały zadania literackie oraz zapoznały się z prezentacją dotyczącą autora. Ciekawą atrakcją był również teatrzyk „A właśnie, że dzień, a właśnie, że noc”, a także wspólnie wykonana praca techniczna.

Najważniejszym punktem wieczoru było nocne zwiedzanie biblioteki, które chyba najbardziej podobało się małym uczestnikom. Te i inne atrakcje sprawiły, że czas minął naprawdę bardzo przyjemnie i szybko! ❖

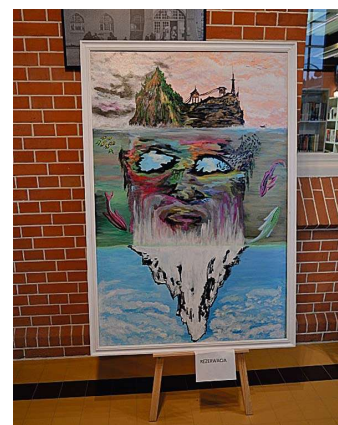
Sen światów

W budynku Biblioteki Miejsko-Powiatowej można oglądać **wystawę autorstwa Tomasza Partyki zatytułowaną „Sen światów”.**

Tekst i zdjęcia: Kamila Malinowska

W holu głównym umiejscowione są obrazy, zaś w Wypożyczalni dla Dorosłych lampy, przy których nie można przejść obojętnie, a to

z uwagi na ich niecodziennosc. Autor wykązał się niezwykłą inwencją, tworząc lampy z saksofonu, taśm magnetofonowych czy starego radia. Artysta wielokrotnie był nagradzany za swe prace, między innymi w konkursie Art-Majster, polegającym na zaprojektowaniu przedmiotu/ obiektu artystyczno-użytkowego, organizowanego przez lublińskie Centrum Kultury. ❖

Budżet po obywatelsku

Zakończyło się głosowanie w ramach V. edycji Kwidzyńskiego Budżetu Obywatelskiego.

Tekst i zdjęcie: Jan Kozłowski

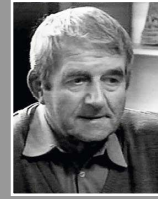
Na wszystkie projekty złożono 3417 kart do głosowania, na których można było wskazać od jednego do trzech projektów. Głosowanie ze pośrednictwem strony kbo.kwidzyn.pl było nowością tegorocznego konkursu, ale jak można zauważyć, metoda ta była chętniej wybierana. 574 mieszkańców Kwidzyna zagłosowało w tradycyjnej formie papierowej, a aż 2843 wybrało formę elektroniczną. Wśród głosujących 56,25% stanowiły mieszkańcy Kwidzyna, a 55,11% głosów oddano z urządzeń mobilnych. Głosowanie nad złożonymi projektami trwało od 7 do 18 października 2019 r., a jego wyniki przedstawia zestawienie obok. ❖

Miesięcznik HALO był dobrym źródłem informacji o projektach złożonych w tegorocznym KBO.

Nr proj.	Nazwa projektu	Liczba głosów ważnych	Koszt projektu (zł)
Projekty, które zostały zakwalifikowane do realizacji w ramach KBO 2020			
5	Zjazd linowy dla dzieci i młodzieży.	976	33 000
3	Oświetlenie boiska bocznego na stadionie.	887	220 800
11	Budowa toru rolkowo-wrotkowego.	866	390 950
15	Wodny plac zabaw (WIBIT).	784	59 000
7	Plac przyjazny dzieciom na kwidzyńskim deptaku.	729	382 000
Projekty, które zajęły kolejne miejsca w głosowaniu			
12	Plac zabaw na terenach rekreacyjno-wypoczynkowych nad Liwą.	595	241 000
8	Bezpieczne przejście dla pieszych. Zakup tablic pomiaru prędkości i ich montaż przy przejściach dla pieszych.	543	41 000
9	Budowa betonowego skateparku na osiedlu Piastowskim.	437	220 000
6	Teatr jest dobry na wszystko – wystawienie sztuki teatralnej dla mieszkańców Kwidzyna w wykonaniu amatorskiej grupy teatralnej.	428	25 000
13	Bezpłatne szkolenia z pierwszej pomocy i profilaktyki przeciwpożarowej dla mieszkańców Kwidzyna prowadzone przez OSP Kwidzyn.	419	30 000
2	Squash od-nowa. Poprawa infrastruktury sportowej.	301	138 000
1	Wyposażenie sali treningowej.	249	35 000
10	Modernizacja chodnika ul. Baczyńskiego	201	230 000
4	Wykonanie nawierzchni betonowej i zamontowanie małej poręczy prostej na skateparku przy ulicy Sportowej.	193	134 000
14	Bieżnia przy Słowackiego.	189	33 000

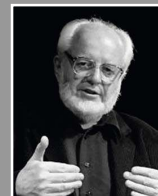
JAN
JABŁOŃSKI
1926-2012

Aktywny działacz klubu sportowego „Nadwiślanin” Kwidzyn, znany miłośnikom podnoszenia ciężarów i kulturystyki.

MIROSLAW
JADACHOWSKI
1954-2008

Człowiek – telewizja. Przez wiele lat zawsze obecny z kamerą wszędzie tam, gdzie coś się działo.

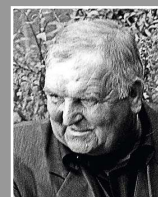
KRZYSZTOF
KAMINSKI
1939-2019

Dziennikarz, wybitny polski fotograf. Organizator wielu cenionych wystaw fotograficznych.

HALINA
KLEIN
1936-2010

Bibliotekarka, miłośniczka pieszych wędrówek. Organizatorka ponad stu pieszych rajdów po Ziemi Kwidzyńskiej.

HENRYK
KOPECKI
1946-2019

Spółecznik, propagator wikliniarstwa. Wiklina z jego plantacji była wykorzystywana do dekoracji na kwidzyńskich rondach.

Jesteście ciekawi o czym piszemy w HALO Kwidzyn Moje Miasto?

Znajdziecie nas w:

- Kinoteatrze, ul. Katedralna;
- Kwidzyńskim Centrum Kultury, ul. 11 Listopada;
- Bibliotece Miejsko-Powiatowej w Kwidzynie, ul. Piłsudskiego i ul. Słowackiego;
- Kwidzyńskim Centrum Sportu i Rekreacji, ul. Wiejska;
- Urządzie Miasta w Kwidzynie, ul. Warszawska;
- Starostwie Powiatowym, ul. Kościuszki;
- Sklepiech PSS Społem Kwidzyn
  - Sklep nr 1, ul. Kasprowicza;
  - Sklep nr 5, ul. Braterstwa Narodów;
  - Sklep nr 7, ul. Długa;
  - Sklep nr 11, ul. Sokola;
  - Sklep nr 13, ul. Kopernika;
  - Sklep nr 21, ul. Piłsudskiego;
- MOPS, ul. Grudziądzka;
- TBS, ul. Toruńska;
- ZIM, ul. Warszawska;
- PEC, ul. Słoneczna;
- PWiK, ul. Sportowa;
- MediPunkt Centrum Medyczne,
- Kantor wymiany walut „Kaskada” Chopina 42
- Gabinetach stomatologicznych i przychodniach lekarskich:
  - N.Z.O.Z. Przychodnia Stomatologiczna lek stom. Maciej Sachanowicz;
  - Magdalena Pionke-Gawrońska Stomatolog Kwidzyn;
  - NZOZ Femina ul. Kołłątaja 3
- Salonie fryzjerskim Aleksandra Aleksandra Wyrzykowska;
- Restauracjach i barach:
  - A Nóż Widelec,
  - Don Corleone Kwidzyn,
  - Mc Kebab, ul. Kopernika 25B
  - Bar Smaczny Przystanek, ul. Spółdzielcza 1
  - Bar Pierozek, Mickiewicza 5
- Firmie Handlowej „Mark”, ul. Mieszka I
- Bar u Rozmarysi, ul. Kopernika
- Siłownia FRESH GYM, ul. Polna 3
- Tabularium – sklep z pamiątkami – ul. Braterstwa Narodów 33
- Studio FOTO Janina Kucharska, ul. Chopina 12
- Sklep spożywczy Wi-Sa s.c. ul. Sokola 7

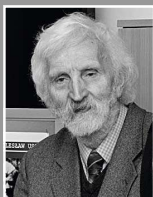
**TADEUSZ
KOPECKI**
1960-2010

Sędzia piłkarski. Mieszkańcom Kwidzyna znany jako uczestnik imprez rekreacyjnych.

**ANNA
KOPISTO**
1922-2019

Kombatantka, porucznik Wojska Polskiego, przeszła szlak bojowy od Syberii przez Iran, Włochy, Anglię do Polski. Jej życiorys stanowiłby doskonały scenariusz niejednego filmu.

**JERZY
KOSACZ**
1942-2015

Bibliotekarz, nauczyciel akademicki. Legenda kwidzyńskiej „Solidarności”.

**KS. WOJCIECH
KRUK**
1933-2015

Honorowy Obywatel Kwidzyna, duszpasterz wszystkich mieszkańców naszego miasta.

**STANISŁAW
KUCHARSKI**
1936-2003

Przedsiębiorca, założyciel jednego z pierwszych zakładów fotograficznych w mieście.

Nauczyciele docenieni

Tradycyjnie już z okazji Dnia Edukacji Narodowej burmistrz Andrzej Krzysztofiak wraz ze swoim zastępcą ds. społecznych Piotrem Widzem uhonorowali wyróżniających się nauczycieli i pracowników oświaty.

Tekst: Adam Kamiński
Zdjęcia: Aleksander Łubiński

Oprawę muzyczną uroczystości zapewniła grupa wokalna i taneczna ze Szkoły Podstawowej nr 6 pod kierunkiem Elżbiety Zardzewiały, Renaty Prejbiusz i Zofii Cieślakowskiej. Na wstępie gości przywitał Przewodniczący Rady Miejskiej Mariusz Wesołowski. Życzenia i gratulacje złożył wszystkim nagrodzonym wóldarz naszego miasta. ❖

Piotr Widz
Zastępca Burmistrza
Kwidzyna ds. społecznych

W trakcie uroczystości przyjąłem ślubowanie świeżo upieczonej nauczycielki Moniki Wilk.

Andrzej Krzysztofiak
Burmistrz Kwidzyna

Kwidzińska oświata jest wzorem dla innych. Od lat zajmujemy czołowe miejsca w rankingach oświatowych. Jestem dumny, że mogłem uhonorować autorów tych sukcesów.

Nagrody Pomorskiego Kuratora Oświaty:

- Zofia Cieślakowska
- Grażyna Marek-Borowska

Nagrody Burmistrza:

Szkoła Podstawowa nr 2

Joanna Baranowicz, Olga Grządka, Joanna Guze, Ewa Jurek, Beata Kapica, Krzysztof Kijek, Katarzyna Srebrowska-Budek, Anna Zalewska-Tatli, Beata Żygadło, Elżbieta Rakowska-Kiliszek, Halina Gorka

Szkoła Podstawowa nr 4

Hanna Barczykowska, Dagmara Brzezińska, Adrian Grzeškowiak, Małgorzata Kaczorowska, Anna Kamola, Dorota Kurkiewicz, Emilia Miškiewicz, Barbara Pytlarczyk, Halina Stasiewicz, Waldemar Szymański, Jolanta Krajczok, Dorota Zboińska, Stanisława Wojtacka

Szkoła Podstawowa nr 5

Grażyna Kosecka, Izabela Zwidryń, Iwona Muchlińska-Palak

Szkoła Podstawowa nr 6

Ewa Dubieniecka, Małgorzata Kaczor, Alina Kłos, Zbigniew Kobus, Jolanta Kopczyńska-Szwanke, Iwona Leškiewicz, Izabela Lipiec, Marek Taraszkiewicz, Lidia Nowacka

Szkoła Podstawowa z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego

Anna Pawłowska, Magdalena Chojnacka-Żuk, Justyna Szatkowska, Beata Kamińska, Bożena Lemańska, Agnieszka Białecka, Wioletta Legiewicz, Wiesława Podgórska, Olena Shymanska, Renata Sobolewska-Heromińska, Aleksandra Brejnakowska, Łukasz Jaszczyński, Mariusz Balawejder, Zbigniew Kobus, Mieczysław Rutkowski, Małgorzata Wróblewska

Przedszkole z Oddziałami integracyjnymi

Magdalena Chmielecka, Marzena Pokora

Akademia Umiejętności Pedagogicznych

Maria Botwicz, Zofia Cieślakowska, Danuta Chodorowska, Wiesława Strzelczyk, Ewa Zarębska, Marek Taraszkiewicz, Marek Wodziński, Zbigniew Warczak

Społeczna Szkoła Podstawowa

Anna Jankowska, Joanna Guze, Emilia Grochalska, Marianna Nowak, Izabela Dąbek, Agnieszka Perehuda, Marzena Czyżewska

Nauczyciele edukacji przedszkolnej

Alicja Bojanowska, Jolanta Karauda, Justyna Widz, Katarzyna Lewandowska, Marta Czeakała

Dyrektor Centrum Administracji Szkół

Aleksandra Barejko

Dyrektor Biblioteki Miejsko-Powiatowej

Karolina Aleksandrowicz

Dyrektor Kwidzińskiego Centrum Sportu i Rekreacji

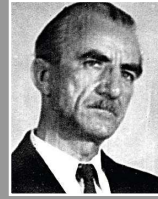
Janusz Świder

Dyrektor Kwidzińskiego Centrum Kultury

Marek Wawryniuk

Dyrektorzy przedszkoli

Katarzyna Frank, Renata Mosakowska i Aleksandra Mosakowska, Krystyna Jędraszko, Elżbieta Trynda, Ewa Niedziątek-Cyrson, Joanna Nojak, Barbara Moch, Magdalena i Tomasz Filbrandt, Magdalena Szachmytowska i Ilona Mikiewicz, Dagna Zachorowska, Paulina Miller

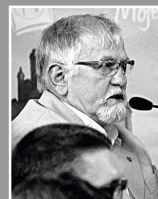
ROBERT KURDZIEL
1911-2012

Założyciel i wieloletni kierownik Zespołu Pieśni i Tańca „Powiśle”.

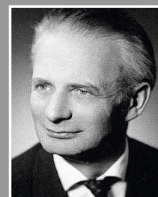
MIECZYŚLAW LASKOWSKI
1954-2019

Znany kolekcjoner i miłośnik starych przedmiotów, artysta zespołów ludowych, współzałożyciel Kwidzińskiego Towarzystwa Kulturalnego.

MARIAN LAURENTOWICZ
1944-2013

Radny Rady Miejskiej w Kwidzynie, nauczyciel i wieloletni dyrektor „Koni”, pasjonat fotografii.

ALFONS LEMAŃSKI
1914-1997

Nauczyciel, etnograf amator, założyciel i pierwszy powojenny kierownik kwidzińskiego muzeum. Patron jednego z miejskich rond.

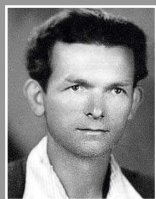
JÓZEF LEWANDOWSKI
1942-2011

Dyrektor Zakładów Elektrotechniki Motoryzacyjnej i prezes PCK Kwidzyn.

**JÓZEF
ŁUKASIAK**
1931–2014

Radny Rady Miejskiej
i dyrektor I Liceum
Ogólnokształcącego.

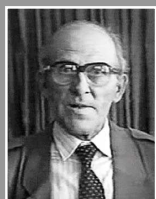
**JAN
MACHUTTA**
1911–1990

Harcerz, oficer w czasie
kampanii wrześniowej,
współtwórca powojennego
harcerstwa w mieście,
działacz ZNP.

**JANUSZ
MANTUREWICZ**
1950–2009

Spółecznik, współzałożyciel
Niezależnego Towarzystwa
Wędkarskiego, wieloletni
komendant Społecznej Straży
Rybackiej.

**WŁADYSŁAW
MATLA**
1929–2007

Rzemieślnik, społecznik,
starszy Cechu Rzemiosł
Różnych.

**JAN
MŁYNARSKI**
1910–1991

Legendarny działacz sportów
motorowych. Założyciel
Kwidzyńskiego Klubu
Motocyklowego, którego jest
patronem.

Mistrz u burmistrza

Czwartki powoli stają się nieformalnymi dniami spotkań burmistrza z młodymi i utalentowanymi mieszkańcami naszego miasta.

Tekst: Jan Kozłowski
Zdjęcia: Leszek Sarnowski

Burmistrz Andrzej Krzysztofiak wraz ze swoim zastępcą Piotrem Widzem złożyli gratulacje Patrykowi Polechowi, świeżo upieczonemu Mistrzowi Europy w sumo młodzików. Słowa uznania i gratulacje przekazano również Klaudii Kaczor, która podczas Mistrzostw

Europy na Węgrzech uplasowała się na V miejscu w sumo. Zawodnicy Klubu Judo Zielińscy Kwidzyn

ćwiczą pod okiem trenerów Tomasa Wiśniewskiego i Artura Korońskiego. Gratulujemy! ❖

Konie, dumne konie

Na terenie „Miłosnej” odbyła się 66 wystawa polskich koni zimnokrwistych. W aukcji udział wzięło 80 ogierów tej rasy. Wszystkie zwierzęta zaprezentowały się przed komisją, w skład której weszli: Przewodniczący Adam Domżała, Marek Niewiński i Barbara Galub. Ogierzy oceniane były pod kątem eksterieru oraz ruchu.

Tekst: Żaklina Chetłowska
Zdjęcia: Aleksander Łubiński

Konie zostały podzielone na cztery grupy. Grupę A tworzyły ogierzy typu sztumskiego do programu ochronnego zasobów genetycznych koni sztumskich, pochodzące od trzech pokoleń przodków urodzonych w kraju. W tej grupie zakwalifikowano 22 z 37 koni. Grupa B to ogierzy o rodowodzie sztumskim, niespełniającym wymogów wpisu do programu z powodu danych biometrycznych. I tak z trzech ogierów zakwalifikowano do tej grupy dwa.

Kategoria C to natomiast ogierzy rasy polski koń zimnokrwisty, wyhodowane z udziałem rodowodów koni sztumskich. Była to najbardziej liczna grupa, licząca 33 ogierzy, z których 26 zdobyło m.in. 80 pkt bonitacyjnych, które pozwoliły na uzyskanie tytułu ogiera reproduktora. W ostatniej grupie koni importowanych i uznanych w kraju wszystkie ogierzy uzyskały minimalny próg punktów bonitacyjnych. Właściciele pokazywali swoje konie „w ręku” na tzw. trójkącie, czyli odpowiednio przygotowanym placu. Ogierzy prezentowały się w dwóch chodach:

w stępie i kłusie. Komisja oceniała również całą kłódę konia, nogi przednie oraz tylne, kopyta i głowę z szyją. Najlepiej zaprezentował się ogier Bermardo, uzyskując tytuł Championa oraz Gomar z tytułem vice Championa, których hodowcą i właścicielem jest Rafał Rojewski, Metiv będący własnością Piotra Rojeskiego, Fawor SWBD, Urano SWDB Romana Szulcki oraz ogier Aren Edmunda Wenskowskiego, plasujący się na 1 miejscu w tej samej kategorii. Na teren wystawy – aukcji przybyło wielu potencjalnych kupców z całego kraju. ❖

Jacek Goszczyński
Prezes TR-W „Miłosna”

To już kolejna wystawa, pod patronatem Pomorskiego Związku Hodowców Koni, która odbyła się na naszym terenie i przypuszczam, że nie ostatnia. Zainteresowanie hodowlą konia zimnokrwistego w całej Polsce rośnie. Hodowcy koni z naszego regionu przewodzą w tej części Europy w rozwoju konia tej właśnie rasy.

Do czterech razy Abell

Promocja najnowszej książki Krzysztofa Bochusa „Miasto duchów” to kolejna okazja do spotkania pisarza z uwielbiającą go grupą kwidzyńskich czytelników. Radca Christian Abell i wachmistrz Kukulka już po raz czwarty staną oko w oko z zagadkami i złem, które wiecznie stoją na ich drodze.

Tekst: Adam Kamiński
Zdjęcia: Agnieszka Nelkowska

Trzeba przyznać, że ten powrót jest trochę zaskakujący. Trzecia część „Szkarłatnej głębi” rozgrywała się w 1934 roku, a nowy tom toczy się w roku 1944. Po drodze wiele zapewne się wydarzyło, ale autor trzyma wszystkie tajemnice jak

pokerzysta asa w rękawie. Radca Abell zostaje zmuszony do powrotu ze spokojnego Rotterdamu do Gdańska, gdzie już słychać nadszarpniętych ze wschodu bolszewików. Czasu na rozwiązanie sprawy jest naprawdę niewiele, a jej finał będzie

miął miejsce w rodzinnym mieście Abella – Marienwerder i radca nie pojedzie tam zagrać w kasynie... Jak zawsze podczas spotkania z Krzysztofem Bochusem nie brakowało przysięgi pisarza, byłej klasy z czasów szkolnych, jak i miłośników jego literackiego talentu. Autor trzyma znakomity poziom swoich książek i jak zawsze, zatem również w najnowszej pozycji, nie brakuje ciekawostek historycznych, o których nie mieliśmy dotychczas pojęcia.

Podczas spotkania padło wiele pytań i wiele odpowiedzi oraz zapewnienie, że radca Abell jeszcze pojawi się w serii kryminałów retro, a redaktor Adam Berg w serii współczesnej. Kolejna książka prawdopodobnie wiosną. Zachęcamy do lektury! ❖

I Półmaraton Traktora

Kwidzyński Park Przemysłowo-Technologiczny w Górkach był areną zmagania biegaczy na dystansie 21,0975 km.

Tekst: Kasia Stremel
Zdjęcia: Grzegorz Drośniński

Organizatorem wydarzenia było Stowarzyszenie Traktor Team Gmina Kwidzyn, które uzyskało wsparcie Powiatowej Lokalnej Grupy Działania i Gminy Kwidzyn. Liczne atrakcje sprawiły, że na starcie biegu zameldowało się 179 uczestników, którzy postanowili zmierzyć się z tą niełatwą, ale piękną dla oka trasą.

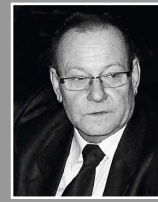
Na mecie czekały na zawodników oryginalny medal oraz posiłek. Po starcie głównym ruszyły biegi dla dzieci, w którym każdy uczestnik był zwycięzcą.

Jako pierwszy linię mety przekroczył Krzysztof Garbowski z czasem 1:16:25. Drugi na mecie i jednocześnie najszybszy z Powiatu Kwidzyńskiego był Bartosz Kotowicz z Klubu Kwidzyn Biega z czasem 1:19:37. Trzeci na mecie z czasem 1:22:34 był Marcin Janiak.

W kategorii open Kobiet najlepsza okazała się Justyna Żyła z czasem 1:36:56, która o niecałą sekundę

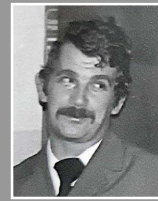
wyprzedziła Anetę Wojas. Najszybszą w powiecie i jednocześnie jako trzecia na mecie zameldowała się Magdalena Zielińska z Traktor Team.

To był bardzo pogodny dzień, idealny na bieganie, ale również na spędzenie go w gronie rodziny. Organizator zadbał o to, by każdy wyszedł zadowolony, a dzieci świetnie się bawiły dzięki licznym atrakcjom. Losowanie nietypowych nagród w postaci worków z warzywami, taczki, miotły, szpadla i innych rolniczych nagród sprawiło, że wszyscy uczestnicy wydarzenia świetnie się zintegrowali. ❖

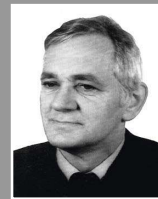
ADAM
MOSIŃSKI
1953-2018

Przedsiębiorca, założyciel jednej z drukarni, wspierał działalność drużyn sportowych.

JERZY
OCHLIK
1951-1996

Wychowawca, komendant Ochotniczych Hufców Pracy.

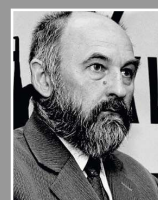
CZESŁAW
ORAMUS
1944-2003

Lekarz chirurg, wieloletni kierownik pogotowia ratunkowego i stacji krwiodawstwa, pasjonat żeglarstwa, z zamiłowaniem rzeźbiar i malarz.

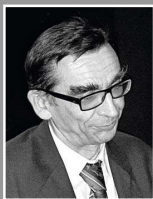
WŁADYSŁAW
PACIOREK
1934-2005

Nauczyciel, dyrektor Zespołu Szkół Zawodowych nr 2.

ANTONI
PAWŁOWSKI
1950-2008

Archeolog i dyrektor naszego muzeum oraz wielki miłośnik historii Powiśla.

**JACEK
PETRUSEWICZ**
1948–2007

Profesor nauk medycznych, jeden z założycieli Powiślańskiej Szkoły Wyższej i jej rektor.

**MAŁGORZATA
PŁOCHARSKA**
1950–2000

Niezapomniana dyrektor SP nr 4. Prezes Fundacji „Oświata”. Zawsze z sercem na dłoni.

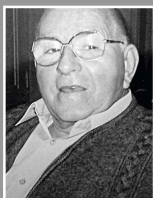
**MIECZYŚLAW
POTRĘĆ**
1934–2000

Przewodnik kwidzyńskich malarzy i inicjator naszego partnerstwa z miastem Bar na Ukrainie.

**HENRYK
PUNCEWICZ**
1956–2012

Spółecznik, radny Rady Miejskiej w Kwidzynie, działacz i wielki kibic koszykówki.

**JERZY
RICHTER**
1932–2015

Wszecznik sportowiec, „hokeista pod żaglami”. Twórca kąpieliska w Brachlewie.

**JERZY
RUDNIK**
1929–2012

Honorowy Przdownik Turystyki Pieszej, wieloletni Prezes oddziału PTTK w Kwidzynie.

Grzybokalipsa

Już drugi miesiąc miłośnicy grzybobrania mają powody do radości. Po kilku latach posuchy podgrzybka wreszcie nastąpił jego wysyp. A i prawdziwek się nie poddaje i też w dalszym ciągu jest go sporo.

Tekst i zdjęcia: Adam Kamiński

O maślakach nawet nie trzeba wspominać, bo trafiają się miejsca, gdzie można je dosłownie ścinać kosą. Jest to chyba jeden z najsmaczniejszych grzybów na świecie – żeby tylko nie to straszne czyszczenie i obieranie ze skórki. Jest również sporo zajęczków, kozaków i popularnych „czerwonych łebków”. Ostatnie dni to

początek późnojesiennych grzybów – do opieniek już przywykliśmy, ale pokazały się także rzadko ostatnimi

laty spotykane rydze, no i rozpoczął się sezon na gąski, które od kilku lat figurują w atlasach jako grzyby niejadalne (nieatrakcyjne). Nie wiem czemu, bo sam jadłem te grzyby od zawsze, ale skoro są niejadalne to solidnie Państwa o tym uprzedzam. Jedynie kurek jakoś w tym sezonie niewiele. O miejscach zbierania nie będę pisał, bo każdy ma swoje ulubione. Ważniejsze jest chyba to, jak przechowywać do zimy te nasze leśne skarby. Pomijam marynowanie, suszenie czy też mrożenie zarówno surowych, jak i gotowanych grzybów, bo o tym wiedzą wszyscy. Chciałbym Państwu zaproponować natomiast mój ulubiony przepis związany oczywiście z grzybami. ❖

Kanie marynowane

Zdarzyło mi się, że nazbierałem trzy wiadra kań (popularne sowy), a zjeść ich panierowanych w jajku i bułce można góra z 3–4 sztuki. Znalazłem przepis, aby ich smak zachować w słoiku do zimy. Kanie myjemy i lekko solimy (zgodnie ze swoim smakiem), następnie maczamy w jajku i panierujemy w mące lub bułce tartej (polecam mąkę, bo zalewa jest bardziej klarowna), smażymy rumieniąc grzyby. **Przygotowujemy zalewę:** 4 szklanki wody, 1 szklanka octu, 3 średnie cebule pokrojone na półksiężycy, 6–7 łyżek stołowych cukru, 1 łyżka soli, 12 ziaren ziela angielskiego, 6–7 liści laurowych oraz 20 ziaren pieprzu czarnego. Od razu zaznaczę, że ilość poszczególnych składników można zmieniać

według własnych upodobań. Wodę ze wszystkimi przyprawami gotujemy, a po zagotowaniu dodajemy ocet i na małym ogniu trzymamy około 2–3 minuty. Do słoików litrowych wysypujemy po płaskiej łyżeczce gorczycy, wkładamy trochę ugotowanej cebuli i ziarna przypraw, a następnie wkładamy filety kani, na wierzch ponownie cebulkę i przyprawy, co na końcu zalewamy do pełna. Czekamy około godziny, bo filety lubią „wypić” zalewę. Trzeba ją uzupełnić, zakręcić słoiki i pasteryzować. Ustawiamy piekarnik na 150 stopni i trzymamy na blasze słoiki około 20–25 minut. Spokojnie można je trzymać do około pół roku – tak krótko z powodu mąki – tak doradzają wspaniałe smakosze.

Historia Polki, która poślubiła Araba

„Arabski raj” to dziesiąty tom bestsellerowej Orientalnej Sagi. Jest kontynuacją losów Doroty, jej córek oraz ich życiowych partnerów.

Tekst: Adam Kamiński
Zdjęcia: Kamila Malinowska

To historia Polki, która poślubiła Araba i Arabki, która pokochała Polaka. Ta pierwsza swój mały eden znajduje w ortodoksyjnej wahabickiej bogatej Arabii Saudyjskiej i w pogrążonej w chaosie Libii, zaś muzułmanka swoją mekkę widzi w bezpiecznym kraju nad Wisłą. Zatem arabski raj to nie tylko koraniczna Dżenna (Ogród) z pięknymi hurysami, z rzekami płynącymi mlekiem, miodem i winem? Gdzie jeszcze można znaleźć prawdziwą krainę szczęśliwości? Na to i wiele innych pytań dotyczących Orientu odpowiedzi udzieliła Tanya Valko na swoim spotkaniu autorskim z licznie zgromadzoną kwidzyńską publicznością. Przybyłe panie były zorientowane w temacie, gdyż już wcześniej zapoznały się z poprzednimi tomami przygód głównej bohaterki. ❖

Tanya Valko

Miasto Kwidzyn wpadło na rewelacyjny pomysł, przenosząc bibliotekę do wielkiego budynku odrestaurowanej zabytkowej stacji kolejowej. Teraz jest mnóstwo miejsca, a podróżni, oczekujący na często spóźniające się pociągi, mogą miło spędzić czas na lekturze w czytelni biblioteki lub na spotkaniu autorskim.

ADAM KAMIŃSKI POLECA...

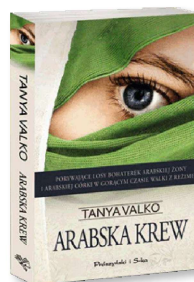
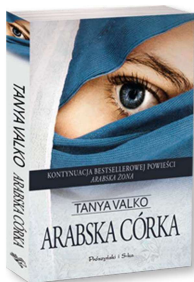
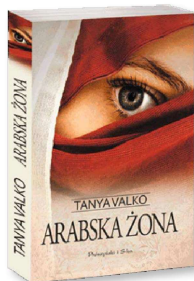
Raj czy piekło?

Tanya Valko - autorka Arabskiej Sagi spędziła w krajach orientu większość swojego życia.

Zanim zaczniecie czytać najnowszą jej książkę „Arabski raj”, radziłbym przeczytać poprzednie, a już na pewno trzy pierwsze tomy: „Arabska żona”, „Arabska córka” i „Arabska krew”.

Wszystko zaczyna się jak zawsze w życiu. Matka ostrzega córkę, że wybrany przez nią mężczyzna arabomuzułmanin nie jest dla niej odpowiedni, ale przecież 17-letnia córka wie lepiej. Cięża, szybki ślub, wyjazd do Libii – i resztę można by skwitować popularnym określeniem – albo – ja wiedziałem, że tak będzie – albo – trzeba się było słuchać mamusi jak dobrze radziła. Lekturę polecam wszystkim nastolatkom, które zawsze wiedzą wszystko lepiej od swoich rodziców.

Warto przeczytać, aby poznać arabskie życie i tamtejsze obyczaje. ❖

Zagadka

Jakie imiona noszą córki głównej bohaterki Doroty?

- Maria i Magdalena
- Marysia i Daria
- Zosia i Dagmara
- Anka i Danusia.

Wśród poprawnych odpowiedzi jak zawsze rozlosujemy nagrody.

RYSZARD RUTKOWSKI
1932-2003

Dziennikarz, autor niezliczonych audycji i artykułów o tematyce sportowej.

RYSZARD RYDEL
1956-2013

Słynny restaurator, człowiek instytucji, zawsze pomocny bliźniemu.

JANUSZ SKIERKOWSKI
1949-2014

Spółecznik, współzałożyciel Niezależnego Towarzystwa Wędkarskiego.

STANISŁAW SKLEPOWICZ
1922-2016

Żołnierz Armii Krajowej, prezes kwidzyńskiego koła Światowego Związku Armii Krajowej i prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Armii Krajowej, działającego przy Gimnazjum nr 2.

EDWARD SUCZYŃSKI
1943-2010

Nauczyciel, prezes Fundacji „Oświata” i wojewódzki kurator oświaty.

**LESZEK
SZCZEPAŃSKI**
1961–2015

Przez wiele lat kierował działaniami Państwowej Straży Pożarnej w naszym mieście.

**BOLESŁAW
TELEGA**
1950–2018

Działacz, związkowiec, członek zarządu Rodzinnych Ogrodów Działkowych. Swoimi działaniami wspierał emerytów i rencistów.

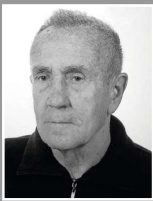
**STANISŁAW
TEUSTOCHOWICZ**
1930–2010

Spółecznik, wspaniały nauczyciel i opiekun dzieci. Miłośnik tenisa stołowego.

**IZABELA
TOMASZEWSKA**
1955–2010

„Pierwsza Dama Pierwszej Damy Marii Kaczyńskiej”. Dyrektor Zespołu Protokolarnego Prezydenta RP. Zginęła w katastrofie lotniczej pod Smoleńskiem.

**KRYSTYN
WALOR**
1939–2016

Nauczyciel, sportowiec, reprezentant Polski i wielokrotny Mistrz Polski w rugby.

Koniec przebudowy ulicy Gębika

Zakończyła się przebudowa ulicy Gębika. Koszt inwestycji to ponad 1,48 miliona złotych. Wykonawcą było Kwidzyńskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Budowlanych „Strzelbud”.

Tekst i zdjęcia: Jan Kozłowski

– Ostatni element prac to oznakowanie. Budowa nowej nawierzchni została zakończona. Oprócz modernizacji ulicy, wyremontowane zostały chodniki oraz parkingi. Zanim rozpoczęliśmy przebudowę ulicy wykonane zostały wszystkie prace ziemne, w tym te, związane z budową sieci ciepłowniczej – mówi Piotr Halagiera, wiceburmistrz Kwidzyna. ❖

Zabytkowe schody do remontu

Dotację w kwocie 50 000 złotych samorząd miasta udzieli Muzeum Zamkowemu w Malborku na prace konserwatorskie w kwidzyńskim oddziale muzeum. Pieniądze zostaną przeznaczone na remont schodów zewnętrznych przy zamku.

Tekst i zdjęcia: Michał Samp

– Ceglane schody są w złym stanie, dlatego Muzeum Zamkowe w Malborku zwróciło się z wnioskiem

o przyznanie dotacji na ich remont. Pełnią one rolę wyjścia ewakuacyjnego – wyjaśnia Piotr Halagiera, wiceburmistrz Kwidzyna.

Remont dotyczyć będzie między innymi fundamentów schodów, uzupełnienia ubytków w ceglanych schodach lub wymianę najbardziej uszkodzonych fragmentów. Oczyszczona zostanie też stalowa balustrada, która zyska zabezpieczenie antykorozyjne.

Zamek kapituły pomezkańskiej w Kwidzynie został zbudowany w latach 1320–1345. ❖

Remont na ścieżce rowerowej

Wyremontowany zostanie wiadukt nad ulicą Drzymała i most nad rzeką Liwą. Pojawią się także ekrany poprawiające bezpieczeństwo. Wiadukty są częścią ścieżki pieszo-rowerowej.

Tekst i zdjęcia: Jan Kozłowski

– Przede wszystkim zostaną wymienione legary. Konstrukcje będą poszerzone, a na nich zamontowane zostaną ekrany, o których montaż zabiegali mieszkańcy, mający swoje domy u podnóża nasypu i skarżący

się, że z wiaduktu zrzucane są różne rzeczy. Ekrany to uniemożliwią, zapewnią prywatność właścicielom działek oraz poprawią

bezpieczeństwo – wyjaśnia Piotr Halagiera, wiceburmistrz Kwidzyna. Szacunkowy koszt remontów wiaduktów to ok. 500 000 złotych. ❖

ANIMO wkracza w dorosłość...

Za nami kolejna, 18 już edycja Międzynarodowego Festiwalu ANIMO Kwidzyn. Gościliśmy teatry i grupy ze Słowacji, Włoch, Stanów Zjednoczonych, Białorusi, Hiszpanii, Niemiec, Francji, Wielkiej Brytanii, Grecji oraz oczywiście Polski. Łącznie wystąpiło u nas prawie stu artystów i gości festiwalowych oraz wolontariuszy.

Tekst: Piotr Stec
Zdjęcia: Waldemar Kosiński/Studio Art F/X

Kilkanaście, bardzo różnych w formie spektakli teatru animacji, szereg warsztatów mistrzowskich (m.in. maska i ruch, animacja lalki czy teatr mikrokina). Pokazy filmów animowanych, promocja książki o relacjach polskiego i czeskosłowackiego teatru lalek, dźwiękowe SPA i wiele innych wydarzeń – to telegraficzny skrót tego, co wydarzyło się w tym roku podczas festiwalu. Niestety żaden „telegraf” nie opisze tego, co najważniejsze – emocji, myśli i doświadczeń, jakie kilka tysięcy ludzi doświadczyło podczas tegorocznego „święta sztuki animacji”.

Wszyscy uczestniczący w tym wydarzeniu mówili, że to niesamowite, jak senne, niewielkie miasteczko na północy Polski zmienia się na tenże właśnie październikowy tydzień w stolicę teatru animacji, mekkę działaczy twórczych. Dzięki Animo Kwidzyn jest coraz bardziej znany w światowych kręgach sztuki i kultury. Festiwal to wydarzenie, które łączy pokolenia. Na spektakle często przychodzą całe rodziny,

trzy- a nawet 4-pokoleniowe. Sale były wypełnione po brzegi. Taka frekwencja to dobry prognostyk na przyszłość, pokazujący, że wydarzenie jest niezwykle żywe i ciągle bardzo interesujące dla widzów. Realizacja tak ogromnego przedsięwzięcia nie byłaby oczywiście możliwa, gdyby nie dofinansowanie ze środków Miasta Kwidzyn, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Samorządu Województwa Pomorskiego oraz Starostwa Powiatowego w Kwidzynie. Dziękujemy za dotychczasowe zaangażowanie i zachęcamy do dalszej (jeszcze szerszej i lepszej) współpracy.

Wokół festiwalu powstała cała „społeczność animowa”, dla której to właśnie tydzień festiwalowy jest

„symbolicznym Nowym Rokiem”, momentem przejścia z jednego czasu w drugi. To niezwykle doświadczenie, bez którego pozostała część roku wydaje się być niepełna, niedokończona... Przez tych 18 lat festiwal Animo nieustannie rozwijał się, „dorastał” do coraz wyższej rangi i oczekiwań widza. Przechodził nieoczywiste metamorfozy, ciągle poszukując artystycznej formy wyrazu języka animacji. Uzyskiwał swoją pełnoletniość. Ale nie tylko Animo dorastało – razem z festiwalem dorastała również widownia i nasze miasto.

Komentarze organizatorów:

Dorota Dąbek, dyrektor artystyczna festiwalu:

To była wyjątkowa edycja, jedna z najlepszych w naszej historii. Piotr Stec, PR Animo: Jesteśmy bardzo zadowoleni zarówno ze strony artystyczno-programowej, organizacji wydarzenia jak i olbrzymiej frekwencji, największej w dotychczasowej 18-letniej historii festiwalu.

**JERZY
WĄSZEWSKI**
1940-2019

Jeden z pionierów telewizji kwidzyńskiej, wieloletni operator TVP Gdańsk.

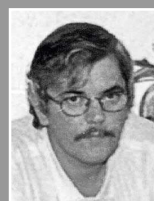
**WOJCIECH
WERYK**
1947-2015

Samorządowiec, radny miejski i powiatowy, prezes MTS Kwidzyn. Inicjator partnerstwa z Celle, Olofstrom i Barem.

**HUBERT
KUBA
WESNER**
1957-2007

Wspaniały wokalista i instrumentalista szeroko znany w kręgach muzycznych.

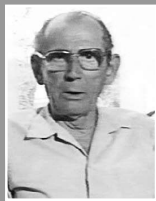
**RYSZARD
WIESNER**
1951-2000

Szczodrze wspierał kwidzyński sport, który był jego oczkiem w głowie. Nigdy nie odmówił nikomu pomocy.

**HENRYK
WIŚNIEWSKI**
1938-2011

Radny Rady Miejskiej w Kwidzynie, aktywny mieszkaniec Osiedla Hallera, społecznik, prezes ROD „Pierwiosnek”.

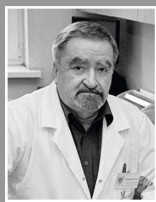
**TADEUSZ
WIŚNIEWSKI**
1929-1998

Encyklopedia wiedzy o naszym mieście. Jego gawędę można było słuchać godzinami. Inicjator partnerstwa z Celle.

**MARIAN
WODZIŚLĄWSKI**
1962-2017

Wychowawca wielu pokoleń szachistów, w tym arcymistrza Radosława Wojtaszka.

**EDWARD
ZIELIŃSKI**
1944-2011

Lekarz, radny Rady Miejskiej w Kwidzynie. Niezapomniany fotograf wydarzeń z historii naszego miasta.

**KRZYSZTOF
ZIELIŃSKI**
1954-2015

Dyrektor Powiślańskiego Banku Spółdzielczego, wielki miłośnik koszykówki.

**JÓZEF
ŻARCZYŃSKI**
1932-2010

Radny miejski. Żył Kwidzynom i jego problemami przez 24 godziny na dobę.

Kalendarz imprez

7 listopada

godz. 17.00

Biblioteka Miejsko-Powiatowa
Wykład Romana Chabowskiego
„Peru – dawne Państwo Inków”

9 listopada

godz. 19.00, Kinoteatr

Spektakl „Aktorzy koszańscy,
czyli komedia prowincjonalna”

14 listopada

godz. 18.00, Kinoteatr

Kabaret Starszych Panów

15 listopada

godz. 19.00, Kinoteatr

Koncert Michała Wiśniewskiego

21 listopada

godz. 18.00, Czarna Sala

Muzyka z kawą w tle
Koncert Joanny Aleksandrowicz
„Od nocy do nocy”

22 listopada

godz. 17.00

Biblioteka Miejsko-Powiatowa
Spotkanie autorskie Katarina Lavmel
- promocja tomiku „Anturaż”

godz. 18.00, Czarna Sala

Dobranocka Teatralna „Złota Ryba”

22-24 listopada

Hala Widowiskowo-Sportowa
Caposfera – Warsztaty Capoeira –
Batizado e Troca de Corda

25 listopada

godz. 17.30

Biblioteka Miejsko-Powiatowa
Otwarcie wystawy i obchody Dnia
Misia

27 listopada

godz. 16.00

Biblioteka Miejsko-Powiatowa
Rozstrzygnięcie literackiej części
konkursu „Szkoła z Talentem”

Zapowiedzi imprez

Badanie strat wojennych w zamkach w Malborku i Kwidzynie

Tekst: Aleksandra Siuciak

Muzeum Zamkowe w Malborku oraz Zamek w Kwidzynie serdecznie zapraszają na kolejne prelekcje organizowane w ramach projektu Badania strat wojennych w zakresie zbiorów artystycznych zamków w Malborku i Kwidzynie, który uzyskał dofinansowanie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu pn. Badania polskich strat wojennych. Celem projektu jest odtworzenie historii gromadzenia zbiorów artystycznych w malborskim i kwidzyńskim zamku do czasów drugiej wojny światowej, z uwzględnieniem ich późniejszych losów oraz z możliwie najpełniejszą rekonstrukcją zasobu. W ramach projektu realizujemy szereg działań mających doprowadzić do stworzenia katalogu strat wojennych muzeów w Malborku i Kwidzynie. W tym kontekście niezwykle istotne są kwerendy muzealne - krajowe i zagraniczne oraz badania archiwalne, a także promowanie historii obu instytucji i ich zbiorów. W bieżącym miesiącu czekają nas jeszcze dwa ciekawe wystąpienia. Oba poprowadzi Joanna Jezierska-Kustosz Działu Archeologii i Etnografii. Pierwszy z tematów to Historia utrwalona na kliszy. Negatywy jako źródło poznania kwidzyńskich zbiorów muzealnych. Spotkanie będzie miało miejsce 14 listopada o godz. 17.30 w Zamku w Kwidzynie. Druga prelekcja poświęcona będzie tkaninom. Haft, dzianina i tkanina – historia zamkowej kolekcji to temat, na który zapraszamy 27 listopada o godz. 17.30 w Zamku w Kwidzynie.

Terminarz prelekcji w Zamku w Kwidzynie:

14 listopada, godz. 17.30

Historia utrwalona na kliszy. Negatywy jako źródło poznania kwidzyńskich zbiorów muzealnych, Joanna Jezierska

27 listopada, godz. 17.30

Haft, dzianina i tkanina – historia zamkowej kolekcji, Joanna Jezierska

Koncert Jubileuszowy Chóru Harfa

Uroczysty koncert z okazji 25-lecia Młodzieżowego Chóru Harfa, działającego przy Kwidzyńskim Centrum Kultury odbędzie się 16 listopada 2019 r. w sali kwidzyńskiego teatru o godzinie 16.00. Wstęp wolny! Wejściówki będą dostępne w kasie Kinoteatru.

Alternatywa dla lekcji informatyki

55 279 33 50
multicentrum@bibliotekakwidzyn.pl